

▲ Een hemelse blik op het Middelburg van april 1965. / Jacqueline Midavaine bij een billboard van haar eigen expositie. © Luchtfotografie Collectie Jacqueline Midavaine / Collectie Jacqueline Midavaine

Historische luchtfoto's van Zeeland binnenkort online: uniek archief Jacqueline Midavaine wordt gedigitaliseerd

Zo'n 21.000 negatieven van de Vlissingse (lucht)fotografe Jacqueline Midavaine zijn binnenkort te bekijken via de Beeldbank Zeeland. De negatieven worden op dit moment gescand, benoemd en gecategoriseerd. Bij deze operatie heeft Antoinette Nausikaä, de dochter van Midavaine, een boekje uitgebracht en een expositie ingericht in de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg.

Willem Adriaans 18:00:05 18:00 Luchtfotografie: 18:00:05 18:58

„We zijn verbaasd om te zien hoeveel er is veranderd”, zegt Betti Grahner uit Aken als ze voor de grote luchtfoto van Middelburg staat. „We hebben heel lang een luchtfoto als deze in ons vakantiehuis in Groot-Valkenisse gehad. Dan keken we altijd eerst op de foto waar we precies naartoe wilden gaan in Middelburg. Of er een parkeerplaats was of zo. Maar van het Trefcenter en de bibliotheek is op deze foto nog helemaal niets te zien. Wat bijzonder.”

Als je het alleen maar in een doosje laat, dan heeft niemand er wat aan

- Antoinette Nausikaä

De luchtfoto van Middelburg is in 1965 gemaakt door Jacqueline Midavaine, indertijd de allereerste vrouwelijke luchtfotograaf in Nederland, en hangt in de Zeeuwse Bibliotheek. Begin jaren 60 van de vorige eeuw begon Midavaine met het vastleggen van Zeeland vanuit de lucht. Een uiterst belangrijk decennium voor Zeeland, want er gebeurde heel veel. Midavaine maakte daar tienduizend luchtopnames van. Opnames waarvan de negatieven lang in grote kasten waren weggestopt, samen met nog eens elfduizend andere negatieven. Waar dus ook helemaal niemand bij kon.

Expositie en boek

Dat gaat nu veranderen. De fotografe, inmiddels 83 jaren jong, heeft haar archief ondergebracht bij [ZB Beeldbank Zeeland](#). Haar dochter, Antoinette Nausikaä, heeft ter gelegenheid hiervan een expositie ingericht in de Middelburgse bibliotheek en ook een boekje uitgebracht met veel foto's van haar moeder uit die tijd. Aan dat boek heeft ook Kees Slager meegewerkt.

„Bij de bibliotheek zijn ze al een hele tijd bezig met het digitaliseren”, aldus initiator Nausikaä. „Het is een heel bijzonder archief, maar als je het alleen maar in een doosje laat en dicht laat, dan heeft niemand daar wat aan. Terwijl het mooie ervan is dat iedereen er wel wat mee kan en er wat mee heeft. Dat maakt het bijzonder, iedereen heeft wel iets van herkenning op die foto's en vindt het leuk om te zien.”

▲ Op 15 december 1965 legde Jacqueline Midavaine de opening van de Zeelandbrug vast vanuit de lucht. De Vlissingse was de eerste vrouwelijke luchtfotograaf in Nederland. © Luchtfotografie Collectie Jacqueline Midavaine

Duitse Zeeuwen

De Duitse Zeeuwen Betti en Hans Grahner bewijzen het gelijk van Nausikaä: „Wij zijn geïnteresseerd in fotografie in het algemeen en oude foto's in het bijzonder. Hans is een verzamelaar”, vertelt Betti. Terwijl Hans bij de luchtfoto van Vlissingen wijst op een rij huizen aan de Boulevard, vertelt hij over de koop van hun woning in Groot-Valkenisse: „Dat huis was eigendom van een architect die zelf op de Boulevard woonde, in dit rijtje. In de jaren 70 moest die hele rij woningen weg vanwege de verhoging van de kustlijn daar. Die architect wilde zijn huis helemaal niet verkopen maar hij werd gedwongen. Daar was hij zo boos om, dat hij alles heeft verkocht en naar Frankrijk is vertrokken. En die kustlijn daar is nooit verhoogd...”

De aanleg van de Deltawerken, van de Zeelandbrug, de bouw van de kerncentrale, oude stadscentra, nieuwe woonwijken en wegen en het veranderende landschap en groeiend toerisme; alles is vanuit de lucht gefotografeerd door Midavaine, namens Slagboom en Peeters Luchtfotografie. Al die beelden zijn straks dus door iedereen te bekijken. En dan is er ook nog een boekje met een aantal van die foto's. „Ik zag het een beetje als mijn taak om uit de collectie alvast wat beeld te halen en te laten zien”, zegt Nausikaä daarover.

En moeder Midavaine? Die houdt zich liever bescheiden op de achtergrond, maar ze geeft wel nog wat uitleg over het prille begin van haar carrière. „Alle eer voor de eerste opnames die nu worden gedigitaliseerd, komt Anton Slagboom toe. Hij was de pionier die al eind jaren 50 persbureau Slagboom begon en er voor heeft gezorgd dat wij de lucht in gingen. Ik ben vanaf het begin zijn assistente geweest en later fotograaf geworden.”

▲ Betti en Hans Grahner uit Aken bekijken de luchtfoto's van Jacqueline Midavaine in de bibliotheek van Middelburg. „We zijn verbaasd om te zien hoeveel er is veranderd in al die jaren.” © Lex de Meester

Slagboom was overigens ook de vader van de kinderen van Midavaine: de tweeling Antoinette en Youri. Die laatste zette het bedrijf na 2001 voort en maakte ook de overstap naar cartografie. Dochter Antoinette heeft er voor gezorgd dat liefhebbers nu al een kijkje kunnen nemen in de enorme collectie die straks online staat. Midavaine: „De aftrap is gegeven door mijn dochter en dat vind ik hartstikke leuk. Ja, ik ben er heel blij mee.”

De expositie 'Luchtfotografie Collectie Jacqueline Midavaine, de jaren 1960-1970 uitgelicht' is nog tot 12 maart te bekijken op de eerste etage van de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg. Het voor de expositie uitgegeven boek is aan de balie van de bibliotheek te koop voor 12,50 euro.

